

Inleiding: Welgelegen en ik

Even mezelf voorstellen, ik heet Rob van Dam en ben openbare ruimte ontwerper. Met die bril kijk ik naar de wereld.

De klankgroep Welgelegen heeft mij gevraagd of ik ook eens door Welgelegen wilde lopen en daar verslag van wilde doen. Bij dat rondlopen zag ik problemen en kansen. Overigens is elk probleem ook weer een kans, want problemen kan je oplossen.

PROBLEEM = KANS

Naast de problemen en kansen blijf ik mij ook verbazen, hoe het toch komt dat we zo slordig met onze buitenruimte omspringen? Ook dit zal ik met je delen; wie verzint nu zo'n zitplek? Met z'n allen gezellig rond de prullenbal?

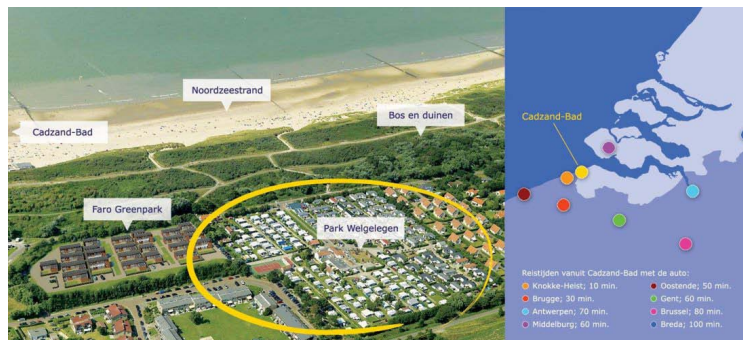
Aan de hand van enkele thema's zal ik je mijn blik laten zien. Te beginnen met: Wie weet wat Welgelegen is?

Wie weet wat Welgelegen is?

Welgelegen dat klinkt wel mooi: Wel - Gelegen.
Maar wat is Welgelegen eigenlijk, wie kent het?
Als we niet zeker weten wat iets is dan gaan we dat googelen.

Een kleine selectie van Welgelegens in Nederland. Dat stemt wel optimistisch, blijkbaar is veel Wel – Gelegen. Met de klok mee: Welgelegen Warffum, Groenlo, Haarlem en Rotterdam
Het is blijkbaar wel een tijdsbeeld vind u niet, allemaal wit gestukte symmetrische landhuizen.
Toch zijn er ook andere Welgelegen, zoals park Welgelegen in Cadzand.

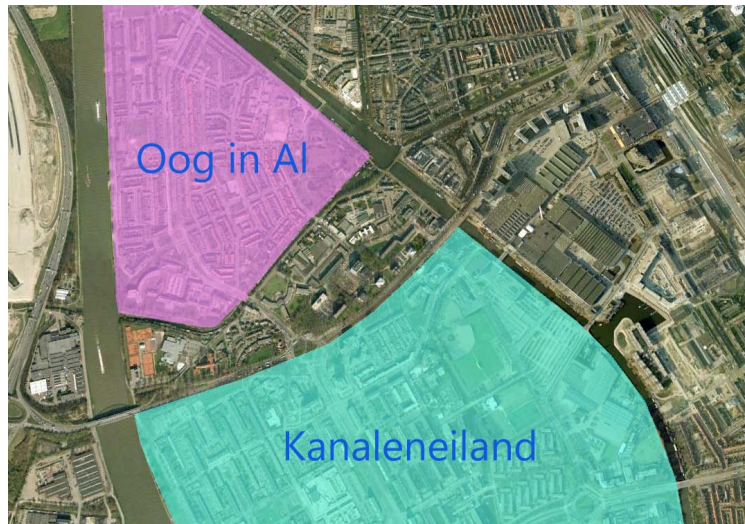

En ook Utrecht blijkt zijn eigen Park Welgelegen te hebben:

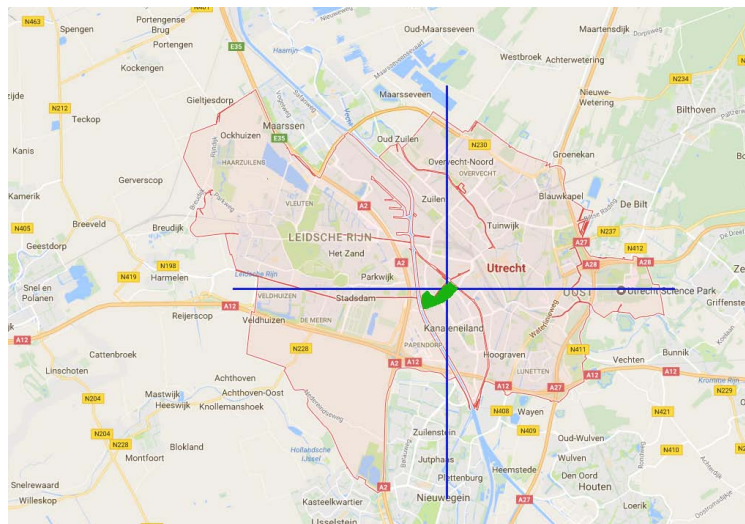

Dit bejaardentehuis is de aanleiding om dit gebied Welgelegen te noemen.
Welgelegen is gelegen tussen de wijken Oog in Al en Kanaleneiland, en wordt begrensd door twee kanalen.

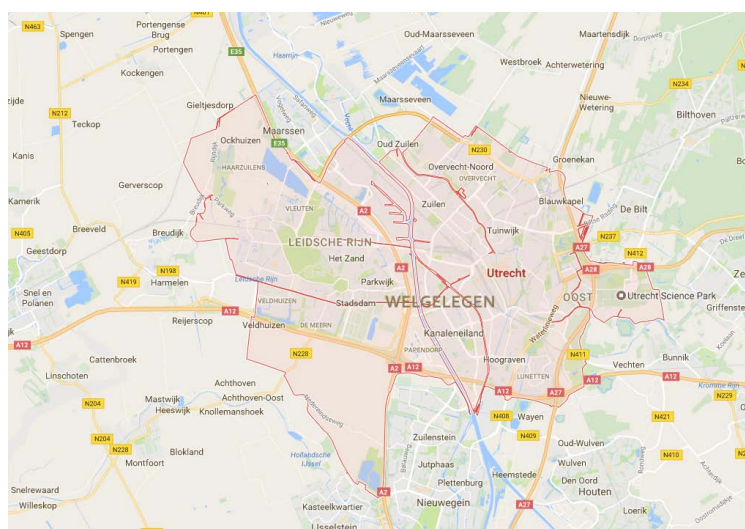

Deze ligging is natuurlijk nog niet genoeg reden om de wijk Welgelegen te noemen. Dankzij Leidsche Rijn ligt Welgelegen in het centrum van Utrecht en dat is natuurlijk wel degelijk een reden voor de naam.

Wel jammer dat zo weinig mensen Welgelegen kennen. Daar ligt dus een uitdaging:

Hoe komt Welgelegen op de kaart?

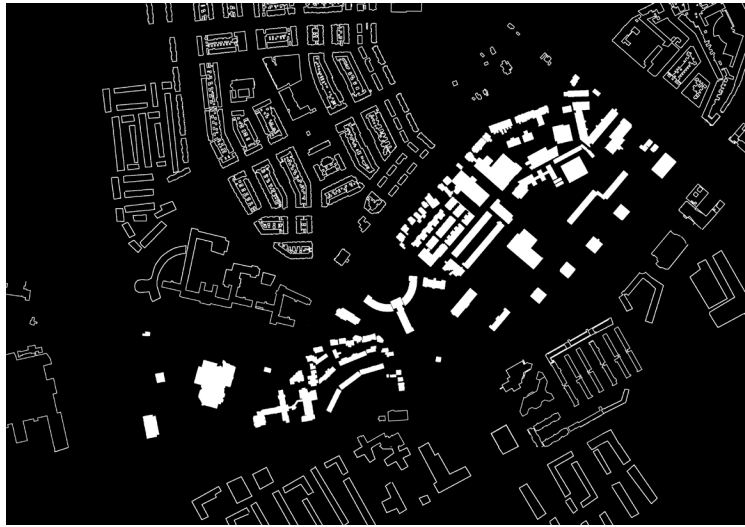

In het verdere verhaal ga ik op deze vraag in. Er worden voorbeelden gegeven en richtingen aangedragen.

Is Welgelegen mooi?

Als je een zwart-wit tekening maakt van de bebouwing van Welgelegen, dan zie je de duidelijke structuren van de wijken er om heen en een confetti van gebouwen die samen Welgelegen vormen.

Dat is ook meteen de kracht, kijk eens wat een openbare ruimte (zwart), ongekend in het centrum van een stad.

Die diversiteit van gebouwen uit zich in heel veel verschillende en fraai vormgegeven woningen

En ook in bijzondere werkgebouwen.

Maar helaas zijn er ook veel gebouwen die je de beste wil van de wereld niet mooi kan noemen.

De vraag is natuurlijk: Hoe maken van dit probleem een kans?

De beroemde Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright zei ooit: *Een dokter kan zijn fouten begraven, maar een architect kan zijn cliënt alleen maar adviseren om klimop te planten.*

Tegenwoordig kunnen we al meer dan alleen klimop tegen een muur laten groeien. Bijvoorbeeld dit voorbeeld uit Parijs van de landschapsarchitect Patric Blanc. Zo maak je van een probleem een kans.

Er zijn natuurlijk meer mogelijkheden om gevels nieuw allure te geven.

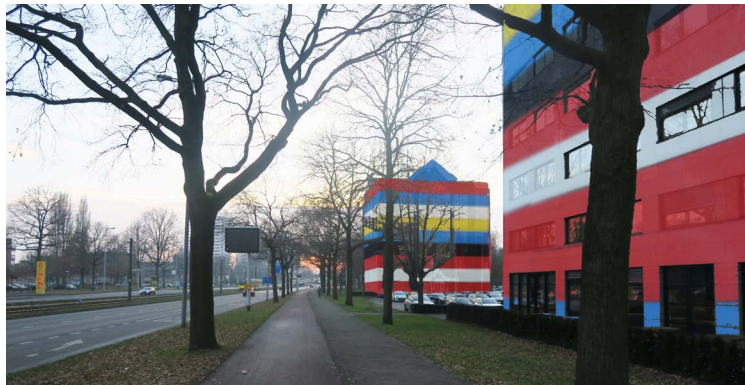
Toen in 2000 een kunstenaar burgemeester van Tirana, de hoofdstad van Albanië, werd wou hij zijn stad een ander aanzicht geven. Hij heeft kunststudenten de vrije hand gegeven gebouwen te schilderen, dat heeft de stad echt een ander aanzicht gegeven.

Wat zou zo iets nu opleveren in Welgelegen?

Veel gebouwen in Welgelegen hebben de vorm van blokken en zijn daarom heel makkelijk na te maken van Lego. Dat zou een mooie maquette van de wijk geven. Andersom kan je die maquette dan weer als basis voor een schildering van de gebouwen kunnen nemen.

Zo zet je Welgelegen wel op de kaart.

Zo'n thema zou je natuurlijk over de hele wijk kunnen leggen, met grote en kleine ingrepen.

Overigens is het nog maar de vraag of je er echt één wijk van moet willen maken of dat je doormiddel van enkele precieze ingrepen de wijk karakter moet geven.

Is er kunst in Welgelegen?

Zou iemand weten hoeveel kunstwerken in de openbare ruimte er in Welgelegen zijn? Waarschijnlijk kennen veel mensen het beeld van Andre Volten uit 1970 wel bij de flat van de Ravellaan, nu Kantien.

Behalve dit kunstwerk staan er nog 3 andere kunstwerken in de openbare ruimte.

Hoewel openbare ruimte? Het beeld van Paulus Reinhard staat in het poedelbadje van zwembad de Hommel. De beelden van Steef Roothaan (links) en van Jan Boon (rechts) staan zelfs daar binnen.

Zelfs met de bovenstaande kunstwerken meegerekend heeft Welgelegen veel minder kunstwerken dan de andere wijken van Utrecht. Dat is dus weer een kans: er is dus ruimte voor meer kunstwerken.

Kunst kan natuurlijk op allerlei manieren ingezet worden; om identiteit te geven, verbinding te maken, sfeer te maken, herkenning te geven, op te vallen etc. etc. ik zal één voorbeeld geven ter illustratie.

Riebeek heeft dit kunstwerk op het zilvergebouw van de Rabobank gemaakt. Het knippert, de ene keer staat er : IMAGINE, daarna BEING THERE.

Welgelegen zou een mooi antwoord kunnen geven.
De flat aan de Ravellaan leent zich bij uitstek voor een lichtkunstwerk

IMAGINE, BEING HERE

Kunst is dus een middel om de zichtbaarheid en de identiteit van de wijk te vergroten. Oftewel door iets toe te voegen is het mogelijk om de wijk karakter te geven.

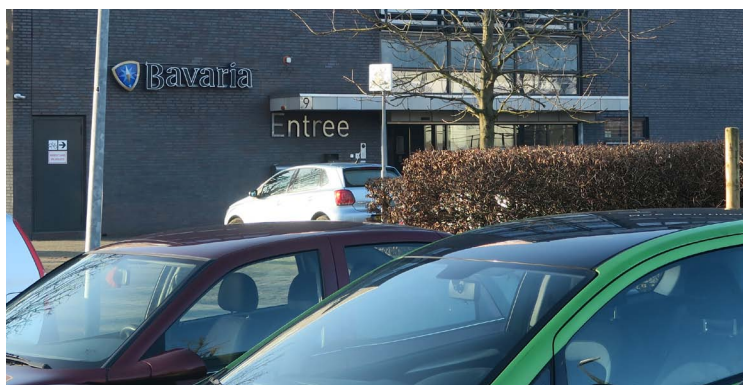

Wordt je welkom geheten op parkeerterreinen?

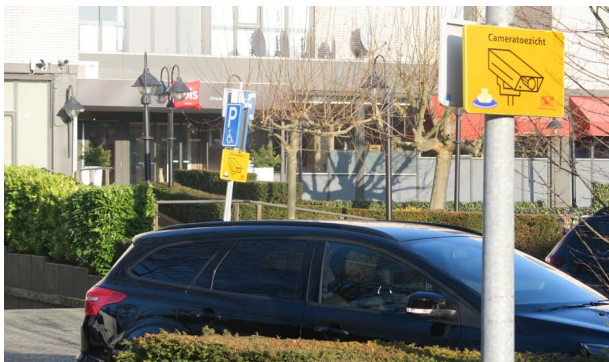
In welgelegen zijn veel parkeerterreinen, opvallend is dat veel entrees van gebouwen verstopt zijn achter een parkeerterrein.

Bij het Nationaal denksport Centrum (achter zwembad de Hommel) hebben ze zelfs op de gevel ENTREE moeten zetten anders bleven de bezoekers hier vertwijfeld rondlopen.

Ook opvallend veel bordjes met cameratoezicht en bordjes die waarschuwen tegen inbrekers bij de entrees van de gebouwen.

De immense hoeveelheid bordjes maakt het wel bijna kunst, vind u niet. Maar erg welkom geheten voel je je niet.

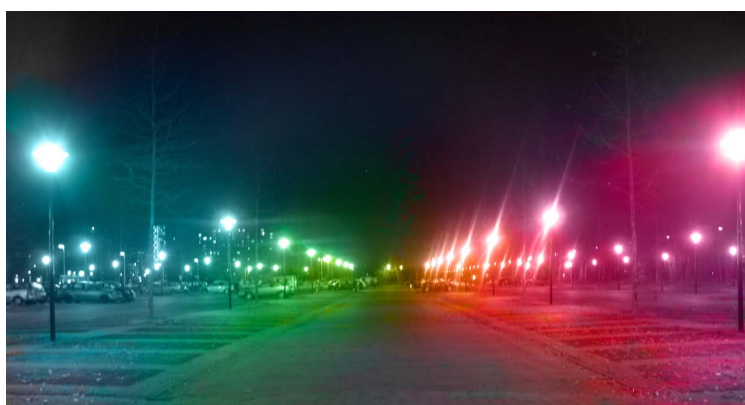
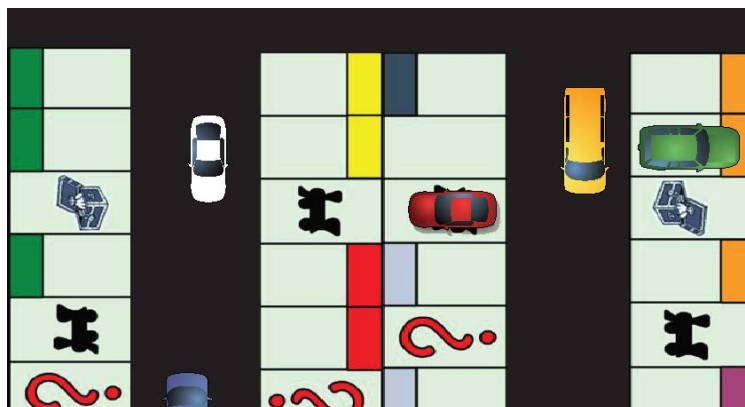
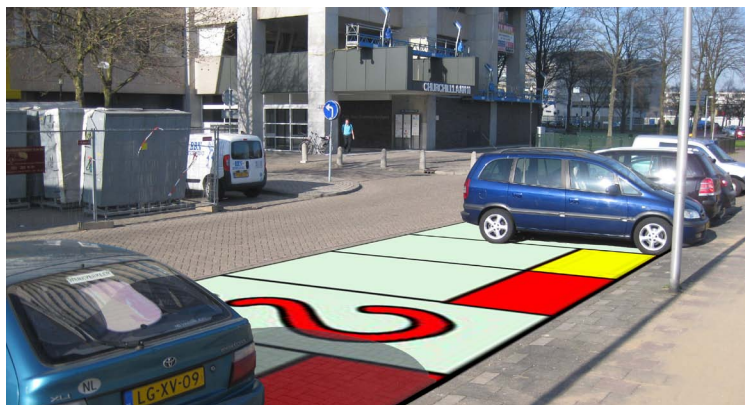
De enige die het echt goed begrepen heeft is garagebedrijf Londen. Die zet gewoon mooie auto's voor zijn ingang.

Dat zou toch wat zijn als iedereen in Welgelegen een auto zou aanschaffen van voor 1980. wat een fantastisch straatbeeld zou dat opleveren.

Ook is het natuurlijk mogelijk om de parkeerterreinen vorm geven op een manier die aansluit bij het bedrijf , zodat je je daar al welkom wordt geheten.

Door interventies in de buitenruimte is het mogelijk de wijk karakter te geven.

Waar zijn de entrees van de wijk?

Die auto's die op die parkeerplaatsen staan, die moeten daar eerst komen.

Ik vroeg me toen af: Hoe kom je eigenlijk bij die parkeerplaatsen? Waar zijn de entrees?

De entrees van de wijk stemmen niet vrolijk. Grijs en grauw.

Wat een problemen, oftewel wat een kansen!

Als voorbeeld een schildering van de kunstenaar Megx in Wuppertal.

Central Park Welgelegen?

Eerder hebben we al gezien dat Welgelegen in het centrum van Utrecht ligt. Ook weten we al dat Welgelegen heel veel openbare ruimte heeft.

Hoe ziet die openbare ruimte er nu uit? Op de bovenstaande afbeelding van Google Earth is te zien dat er heel veel groen is.

Toen ik door Welgelegen rondliep, viel me op dat er al allerlei elementen van een park aanwezig zijn; bomenlaantjes, waterpartijen, bos, grote bomen, open velden, stenen, etc.

Een kans dus ! zou het niet mooi zijn om van Welgelegen, Central park Welgelegen te maken, ruimte genoeg.

Dus niet iets toevoegen, maar versterken wat er al is.

Opvallend zijn ook de vele olifantenpaadjes. Olifantenpaadjes zijn paadjes die niet zijn aangelegd maar ontstaan omdat mensen vaak dezelfde route lopen.

Fantastisch natuurlijk die olifantenpaadjes want die laten zien dat het park gebruikt wordt. Wel jammer dat mensen dat dan weer willen reguleren, daar krijg ik dan weer de kriebels van.

Want hekjes in het park, wat is daar nu het idee van?

Park Welgelegen bestaat nu vooral uit kijk-groen. Groen waar je naar mag kijken maar verder niets. Als je er echt een park van wilt maken, haal de hekjes dan weg en maak een keuze wat voor park Welgelegen wil zijn. Een recreatie park?

Een eetbaar park?

In Welgelegen staan nu ook al bomen die vruchten geven die je kan eten, zoals bijvoorbeeld de kers, beuk, linde, tamme kastanje, walnoot en zelfs de valse christendoorn, zie afbeeldingen hieronder.

Een stadsboerderij?

Het is zelfs mogelijk om van welgelegen een staatsboerderij te maken.

Maar dan natuurlijk wel eentje die op stand is. Dus een boerderij met alpaca's, struisvogels of kangoeroes.

Zeker weten: binnen een week is Welgelegen op de kaart en weet iedereen waar het ligt.